

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

11 decembrie

2009

Anul VIII

nr. 47 (306)

8 pagini - 2,50 lei

Săptămînal juridic

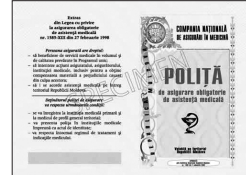
E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Declarația Universală
a Drepturilor Omului
la a 61-a aniversare**
pag. 3

**Asigurarea
dreptului la un
proces echitabil încă
lasă de dorit**
pag. 4

**Polițele medicale
mai ieftine în 2010**
pag. 5

Distincții de stat pentru oameni meritoși

Nimic nu este mai îmbucurător pentru ființa umană decît atunci cînd își vede roadele eforturilor depuse, fapt ce generează acel sentiment al mulțumirii de sine ca factor stimulator de ascensiune. Iar rezultatele ascensiunii cu siguranță pot determina progresul, prosperarea și buna funcționare a societății. Astfel, onorurile vin ca un semn de înaltă considerațiune lumească pentru tot ceea ce reprezintă o persoană prin activitatea sa. Și ar fi incorect dacă nu am recunoaște că această apreciere, deși lumească, vine ca un balsam pentru sacrificiile pe care le-a generat anii de muncă asiduă dedicați unei cauze mărețe.

În acest context, se înscrie și înmînarea distincțiilor de stat de către Mihai Ghimpu, președintele interimar al Republicii Moldova, unui grup de persoane care își desfășoară activitatea în diverse ramuri – agricultură, transport, învățămînt, sectorul civil, cultură și sport.

În alocuțiunea sa, M.

Ghimpu a subliniat că acest eveniment confirmă faptul că avem personalități distinse în toate sferele vieții economice și sociale și vom prospera numai cu efortul întregii societăți, al tuturor cetățenilor republicii, indiferent de apartenența socială, politică și națională, indiferent de studii, de vîrstă și de profesie. „Doar astfel vom atinge obiectivele spre care tinde societatea, obiective

ce constituie coloana vertebrală a Programului de guvernare, adică intensificarea procesului de democratizare și de modernizare a societății noastre, avînd ca suport aprofundarea reformelor și opțiunea de integrare europeană a Republicii Moldova”, a mai evidențiat M. Ghimpu.

Privit ca un sistem de elită, domeniul judiciar prin importanța și prestanța lui capătă un rol în societate din ce în ce mai pregnant. O dovadă în acest sens o constituie și faptul că din totalitatea distincțiilor de stat conferite recent de M. Ghimpu unui număr semnificativ au revenit celor care își desfășoară nobila activitate cu ațîta dăruire de sine în formarea profesională a tinerei generații de juriști – profesori de la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Stat din Moldova.

Glorie și flori ale recunoștinței au adus atunci, la marea sărbătoare a Facultății de Drept a USM, studen-

prin perseverență au făcut ca Facultatea de Drept a USM să devină numărul unu în Moldova și să fie recunoscută departe peste hotarele ei.

Prin urmare, prin decret prezidențial în semn de apreciere pentru merite deosebite față de stat, pentru succese remarcabile în domeniul învățămîntului juridic și contribuția la pregătirea specialiștilor calificați în domeniul dreptului și pentru înalte calități profesionale și activitate metodică științifică prodigioasă cu „Ordinul Republicii” au fost distinși: Simion Doraș, conferențiar

a fost conferită profesoriilor universitari: Gheorghe Chibac, Sergiu Cobăneanu, Victor Moraru, Nicolae Osmochescu, precum și conferențiarilor universitari Vasile Crețu, Vladimir Lavric, Boris Negru.

Titlul onorific „Om Emerit” le-a fost conferit conferențiarilor universitari Igor Dolea și Violeta Cojocaru, precum și Eugeniei Cojocari, profesor universitar.

La rîndul lor, cei care veghează formarea profesională a generației și generații de juriști și-au exprimat convingerea că și de acum încolo

Foto: Mihai Vengher, Moldpres

ții și foștii absolvenți în dar mentorilor lor, celor care au avut întotdeauna curajul și optimismul să facă lumea mai bună. Înaltă prețuire, stimă, cinste, onoare și demnitate le-a adus recent în cadrul unei ceremonii oficiale conducerea de vîrf a statului prin oferirea distincțiilor de stat. Și ar fi păcat să nu reamintim numele celor care

universitar, și Victor Volcinschi, profesor universitar.

De ordinul „Gloria Muncii” s-a învrednicit Gheorghe Avornic, decan al Facultății de Drept a USM, doctor habilitat în drept, profesor universitar, și Iurie Sedlețchi, rectorul USEM, doctor în drept, profesor universitar.

Medalia „Meritul Civic”

prin muncă și cutezanță vor asigura funcționarea perpetuă a templului cunoștințelor juridice și înnoibilarea științifică a tuturor discipolilor întru binele societății care așteaptă modele bine conturate de probitate, democrație, adevăr, dreptate și demnitate.

Irina BUREA

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Dumitru Visternicean este noul președinte al Consiliu Superior al Magistraturii

Dumitru Visternicean a fost ales, la 10 decembrie, noul președinte al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), acumînd opt voturi din douăsprezece posibile. Patru voturi i-au revenit celui de-al doilea candidat la funcție, Nicolae Timofti.

„Situația în justiție trebuie să evolueze pe o cale normală. Alegerile au avut loc într-o manieră democratică, pe bază de alternativă. Dumitru Visternicean este un judecător experimentat al Curții Supreme de Justiție asupra căruia nu planează nici un fel de suspiciuni, dubii sau reputații nefavorabile. Este un punct de pornire foarte bun pentru a începe acea reformă în justiție de care noi avem nevoie și pe care societatea o așteaptă”, a spus Alexandru Tănase, ministrul Justiției.

„Ca președinte al Consiliului îmi voi asuma toată responsabilitatea, mă voi strădui să îndreptătesc încrederea pe care ați manifestat-o astăzi, voi susține, promova și soluționa toate problemele puse în fața sistemului judecătoresc”, a afirmat noul președinte CSM.

Tot astăzi, membrii Consiliului au ales și secretarul instituției, această funcție fiind ocupată de Dina Rotarciuc, fost judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Potrivit Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul este constituit din 12 membri, judecători și profesori titulari. Din CSM mai fac parte, din oficiu, președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul Justiției și Procurorul General.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales prin vot secret pe un termen de 4 ani, cu votul majorității membrilor consiliului. La funcția de președinte nu poate candida ministrul Justiției, președintele Curții Supreme de Justiție și Procurorul General.

Guvernul a aprobat bugetul pe anul 2010 cu un deficit de 4,1 mlrd lei

Guvernul a aprobat bugetul de stat al Moldovei pe anul 2010 cu venituri în mărime de 15,1 mlrd lei, cheltuieli – 19,3 mlrd lei, cu un deficit de 4,1 mlrd lei sau 6,37% din PIB-ul planificat în mărime de 64,3 mlrd lei.

Creșterea PIB-ului este prevăzută la nivelul de 1,5%, cursul leului în raport cu dolarul – de 12,53 lei:\$1, iar inflația – în limitele a 5%.

Potrivit ministrului Finanțelor, Veaceslav Negruță, deficitul bugetar va fi acoperit de valorile mobiliare de stat, precum și de împrumuturile externe în sumă de 3,6 mlrd lei.

Ministrul a spus că bugetul pe 2010 este unul „echilibrat și realist”.

Localurile de distracție din capitală vor fi verificate pentru a exclude repetarea cazului din Rusia

Primarul general al capitalei, Dorin Chirtoacă, a cerut verificarea tuturor localurilor de distracție în vederea excluderii unui incendiu.

În cadrul ședinței serviciilor și direcțiilor municipale, Dorin Chirtoacă a cerut Poliției municipale și Serviciului Pompieri și Salvatori să treacă în revistă toate localurile și să verifice respectarea normelor de securitate antiincendiară. Totodată, responsabilii sînt obligați să verifice dacă există ieșiri de rezervă și în ce situație se află acestea.

Controlul urmează a fi efectuat de urgență. Odată cu începerea acțiunilor de sărbători, rețelele electrice ar putea fi suprasolicitate. Primarul a indicat ca aceste verificări să nu fie superficiale și să se termine pînă la sărbătorile de iarnă. În cazul depistării neregulilor, proprietarii urmează să fie sancționați.

Verificarea gratuită a nivelului de zahăr în sânge pentru locuitorii capitalei

Începînd cu luni, 7 decembrie 2009, în municipiul Chișinău va demara campania de verificare gratuită a nivelului de sânge pentru toți locuitorii capitalei și oaspeții acesteia. Campania, lansată de către Societatea pentru Diabetici din Moldova „Pro-Diab”, se va desfășura în rețeaua de farmacii „Hippocrates” din raza municipiului Chișinău.

Trebuie menționat faptul că în Moldova, la începutul anului 2008, au fost luați la evidență 49 080 de pacienți cu diabet zaharat, dintre care 395 de copii cu diabet zaharat tip 1 și 72 de adolescenți cu diabet zaharat de tip 2. În ianuarie 2009 în Republica Moldova au fost înregistrate aproximativ 55 000 de persoane cu diabet zaharat, inclusiv 500 de copii. Din păcate, practica altor țări ne sugerează că numărul real al pacienților cu diabet este de fapt de 2 ori mai mare, din cauza numeroaselor cazuri de nedetecare a maladiei – mulți pacienți, pur și simplu, nu se adresează medicilor.

Anume din considerentul depistării bolnavilor de diabet zaharat și în scopul protecției sănătății persoanelor cu diabet și a persoanelor ce intră în grupurile de risc este organizată campania de verificare gratuită a nivelului de zahăr în sânge. Aceasta se va desfășura în perioada 07-31 decembrie, curent, în următoarele filiale ale rețelei de farmacii „Hippocrates”:

Filiala „Centru”: bdul Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 64 (tel. 27-77-84)

Filiala „Botanica”: str. Independenței nr. 34/1 (tel. 76-94-94)

Filiala „Rîșcani”: str. A. Russo nr. 2/2 (tel. 31-07-40)

Filiala „Poșta Veche”: str. Socoleni nr. 2/4 (tel. 46-90-22)

Filiala „Telecentru”: str. Dokuciaev nr. 13/1 (tel. 89-02-02)

Popas aniversar: Facultatea de Drept a Universității din București la 150 de ani

Dacă omul dăinuie prin valoarea personalității sale, o instituție de învățămînt se perpetuează în timp prin valoroase tradiții științifice. Iar Facultatea de Drept a Universității din București cu certitudine poate fi considerată ca fiind una dintre cele mai notorii instituții de învățămînt juridic superior din întreg spațiul românesc.

Tradiții curriculare și extracurriculare variate și-au continuat existența odată cu fondarea acestui edificiu cu profil juridic din România pînă în prezent, cînd marchează o semnificativă vîrstă – aniversarea a 150 de ani de la fondare. În urmă cu 150 de ani, prin decretul nr. 519, semnat de Domnitorul Alexandru Ioan Cuza, Facultatea de Drept din București devenea instituție independentă, pri-

mul său decan fiind constantin Bosianu. Și ca orice început care pare nesemnificativ

și dreptatea, să fie construit actualul Palat al Facultății de Drept – construcție care a devenit unul din reperele de pe

țărilor prodigioase în domeniul jurisprudenței, precum și în cel al colaborărilor, contactelor strîns cu partenerii din cele mai importante centre universitare, europene și mondiale printre care un loc aparte îl ocupă și Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova.

Solemnitatea a fost marcată de prezența unor înalți oaspeți care au evidențiat rolul determinant al instituției vizate în formarea profesioniștilor educați în spiritul legii pentru care valoarea și demnitatea umană se plasează mai presus de orice.

Astăzi mai mult ca oricînd avem convingerea că această instituție valoroasă prin profesorii și absolvenții săi a contribuit în mod esențial la dezvoltarea culturii juridice și a culturii naționale, în general, precum și la dezvoltarea democratică a societății românești.

Irina BUREA

în comparație cu prezentul ascendent, facultatea avea în componența sa 9 catedre, nouă profesori vegheau formarea profesională a doar 30 de studenți, ca mai apoi, datorită numărului mare de tineri dornici să meargă mîna în mîna cu legea, adevărul

harta monumentelor istorice a Bucureștiului.

Aniversarea a 150 de ani de activitate constituie un fericit prilej de bucurii pentru roadele obținute pe tărîmul instruirii juridice, un moment de mare sărbătoare dar și unul al bilanșurilor activi-

Procuratura Generală**Rezultate în combaterea corupției – urmărirea penală**

În 11 luni 2009, de către Procuratură și organele de urmărire penală ale MAI și CCCEC au fost pornite 22 392 de cauze penale, inclusiv 964 de cauze penale privind infracțiunile de corupție și conexe acestora.

Din numărul total al cauzelor penale înregistrate privind infracțiunile de corupție și conexe acestora, 502 cauze în privința a 556 persoane au fost expediate în instanța de judecată pentru examinare în fond, inclusiv:

- 26 cauze privind comiterea infracțiunii de corupere pasivă;
- 23 – corupere activă;
- 70 – trafic de influență;
- 56 – abuz de serviciu;
- 66 – exces de putere și altele.

În această perioadă au fost înregistrate în total 3 400 sesizări privind infracțiunile de corupție și conexe acestora, recepționate de către organele de drept.

Indicele relativ al activității organelor procuraturii la examinarea sesizărilor de spre infracțiunile de corupție și conexe acestora constituie 66,5% din numărul total al acestora, față de 33,5% pentru organele de urmărire penală. Aceasta reflectă faptul că încrederea societății în Procuratură la examinarea cazuri-

lor de corupție este comparativ mai mare cu cea față de organele MAI și CCCEC.

De cele mai dese ori, persoana fizică arată că mita este extorcată de către funcționar pentru:

- urgentarea adoptării unei decizii – 37,9%;
- drept mulțumire pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu – 37,5%;
- pentru a nu executa corespunzător obligațiunile de serviciu – 13,2%;
- pentru îndeplinirea corespunzătoare a obligațiunilor de serviciu – 11,4%.

Pentru eficientizarea activității de prevenire și combatere a corupției, la etapa urmăririi penale, pe parcursul anului au fost întreprinse un șir de acțiuni menite a depista și eradică factorii de risc și comportamentul coruptibil.

Astfel, Procuratura a intervenit în acest proces prin înaintarea actelor de reacționare, realizarea controalelor asupra legalității înregistrării și examinării sesizărilor despre infracțiuni, a efectuării în termene rezonabile a urmăririi penale, asupra legalității aplicării măsurilor preventive de constrîngere, precum și tragerea la răspundere disciplinară a persoanelor care au admis încălcări disciplinare

Rezultate în combaterea corupției – activitatea extrajudiciară

În 11 luni ale anului 2009, Procuratura a efectuat un șir de controale pentru a identifica în anumite sectoare disfuncții ce constituie factori de risc față de corupție, cu reacționarea în conformitate cu atribuțiile procurorilor împotriva actelor ilegale.

Urmare acestei activități au fost înregistrați următorii indici: 304 de controale; de către procurori au fost pornite 20 cauze penale; au fost înaintate: 109 sesizări privind lichidarea derogărilor de lege, 13 recursuri, 15 cereri de chemare în judecată în valoare de 3 100 400 lei, au fost pornite 17 proceduri contravenționale.

Măsurile realizate în cursul a 11 luni 2009 au fost orientate spre identificarea factorilor de risc față de corupție în cadrul organelor administrației publice centrale, pentru contracararea birocratismului și formalismului.

Activitatea extrajudiciară a procuraturii în acest sens a avut

o deosebită importanță, dat fiind faptul că prin realizarea ei se anihilează factorii determinanți ai actului de corupție.

Un șir de controale au fost realizate în domeniile:

- atribuirii de către organele administrației publice a valorilor imobiliare;
- achizițiilor publice de mărfuri, lucrări și servicii;
- respectării legislației cu privire la petiționare și contracararea birocratismului în instituțiile publice;
- achitării drepturilor de import la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală și achitării TVA la bugetul public;
- licențierii diferitor genuri de activitate;
- autorizării și amplasării stațiilor de alimentare, a depozitelor de produse petroliere și gaze pe teritoriul Republicii Moldova;
- activității oficiilor de executare etc.

Rezultate în combaterea corupției – reprezentarea învinuirii de stat

Datele privind sentințele adoptate în cauzele de corupție și categoriile de pedepse aplicate constituie cel mai important criteriu de stabilire a eficienței măsurilor întreprinse de către organele de drept în vederea combaterii corupției.

Urmare a reprezentării acuzării de stat, de către instanțele de judecată pe perioada a 11 luni ale anului 2009, pe cauzele penale despre corupție și conexe acestora, au fost pronunțate 157 sentințe, dintre care 24 de achitare și 28 de încetare.

Delimitînd categoriile de subiecți după funcțiile exercitate, în perioada anului 2009 au fost condamnați pentru comiterea infracțiunilor de corupție și conexe acestora:

- 38 colaboratori ai organelor de urmărire penală;
- 31 oficiali publici;
- 6 colaboratori ai serviciului vamal;
- 94 persoane din alte categorii.

Studiul categoriilor de pedepse aplicate în perioada raportată de către instanțele de judecată denotă că în privința persoanelor inculcate de săvîrșirea infracțiunilor de corupție și conexe acestora, cea mai mare pondere o reprezintă pedepsele sub formă de amendă – 55 persoane.

Se atestă mărirea indicelui numeric de aplicare a pedepsei sub formă de închisoare, fiind condamnate 17 persoane.

Pedeapsa complementară a privării de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a exercita anumite activități a fost aplicată în privința a 42 persoane.

O deficiență considerabilă la acest capitol este lipsa unei mediatizări a actului de justiție, și anume, a sentințelor pronunțate de către instanțele de judecată în cauzele de corupție, cu toate că etapa judiciară a procesului penal, spre deosebire de urmărirea penală, este una publică.

Declarația Universală a Drepturilor Omului la a 61-a aniversare

Tradițional, la 10 decembrie, comunitatea mondială marchează Ziua Internațională a Drepturilor Omului. Cu acest prilej, Centrul pentru Drepturile Omului din Mol-

sului liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Garanțiile de judecată sînt deseori încălcate, iar condițiile de detenție nu sînt adecvate normelor elementare de igienă și

ori prejudiciați, situația economico-financiară îi impune să accepte condiții de muncă și salarizare în defavoarea lor. De asemenea, în perioada vizată au fost atestate încălcări

frecvente ale drepturilor copilului. Cel mai des se încalcă dreptul copilului de a crește și a se dezvolta în mediul

Expertii atenționează și asupra situației cetățenilor din stînga Nistrului. Drepturile omului în această regiune sînt ignorate în totalitate, iar avocații parlamentari nu au posibilitatea de a interveni eficient pentru a asigura apărarea lor.

Totuși s-a remarcat o îmbunătățire la capitolul dreptul la libertatea de exprimare, numărul sesizărilor la CEDO în această privință reducîndu-se considerabil. „Pe de altă parte, anul acesta, pentru prima dată, Republicii Moldova i-au fost înaintate 2 cereri ce vizează dreptul la viață, ceea ce demonstrează că statul nu ne poate garanta siguranța”, a menționat Vladimir Grosu, reprezentantul Guvernului

pierd încrederea în justiția națională”, a mai adăugat acesta.

Reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și cei ai instituțiilor de stat prezenți la eveniment au înaintat un set de recomandări, în scopul îmbunătățirii situației, către Parlament, Guvern și autoritățile publice locale. Printre acestea se numără: ratificarea Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, adoptarea cadrului legal pentru determinarea și utilizarea minimului de existență, adoptarea legii privind prevenirea și combaterea discriminării, îmbunătățirea mecanismului de informare a cetățenilor, atragerea proiectelor și programelor internaționale etc.

zent și Dumitru Pulbere, președintele Curții Constituționale. El a amintit că anul acesta se împlinesc 61 de ani de la adoptarea Declarației Universale a Drepturilor Omului, iar Constituția RM interpretează drepturile și libertățile omului prin prisma acestei declarații. Totodată, el a adus laude Centrului pentru Drepturile Omului, etichetîndu-l ca pe un apărător fidel al drepturilor cetățenilor în RM.

Raportul a fost prezentat de către CpDOM în cadrul conferinței naționale „Drepturile și libertățile fundamentale ale omului – valori supreme”. Evenimentul a întrunit toți factorii de decizie în domeniul promovării și respectării drepturilor omului.

dova – Instituția Națională a Ombudsmanului a lansat raportul privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova pentru anul 2008.

Raportul prezintă o analiză a respectării drepturilor omului în diferite domenii, cum ar fi: accesul la justiție, proprietatea privată, prevenirea și combaterea discriminării, drepturile copilului ș.a. Avocații parlamentari au declarat că deși au fost promovate și adoptate un șir de acte legislative și efectuate mai multe restructurări instituționale pentru îmbunătățirea situației, rămîn în continuare neresoluate un șir de probleme cu care se confruntă societatea. Ca și în anii precedenți, rămîne acută problema acce-

sanitarie. Situația este alarmantă și la capitolul respectării dreptului la proprietatea privată. Cel mai frecvent avocații parlamentari au fost sesizați de către foștii deportați. Doar pentru nerespectarea acestui drept RM a suferit, în anul 2008, 9 condamnări la CEDO. Expertii au menționat că discriminarea este un fenomen deocamdată frecvent în societatea noastră, cel mai mult sînt marginalizate persoanele cu dizabilități, dar și reprezentanții unor minorități etnice, cum ar fi romii. Nici la capitolul asistenței și protecției sociale nu stăm prea bine. Una dintre cele mai grave probleme se constată în sistemul de pensii. Astfel, nu este stabilit prin lege minimul de existență. Salariații sînt dese-

familial, dreptul la educație gratuită și obligatorie, dreptul la dezvoltare intelectuală și dreptul la exprimarea opiniilor și luarea deciziilor. Copiii sînt marginalizați și discriminați, suportă violență fizică și psihologică din partea membrilor familiei. Tamara Plămădeală, avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului, susține că în legislația noastră există foarte multe lacune în acest domeniu, ceea ce cauzează o multitudine de sesizări ale cetățenilor la Centrul pentru Drepturile Omului. Ea a ținut să menționeze că anul acesta CpDOM a lansat serviciul „Telefonul copilului”, ceea ce va ușura mult activitatea avocaților, dar și situația copiilor din Moldova.

RM la CEDO. „Regretabil, dar din an în an Curtea comunică Guvernului tot mai multe cereri noi, dintre care mai mult de jumătate se referă la neexecutarea hotărîrilor judecătorești, iar asta presupune faptul că persoanele își

În acest context, Ion Oboroceanu, directorul Centrului de Drept Căușeni, a subliniat că în multe cazuri nu este nevoie de resurse financiare, trebuie doar să ne schimbăm atitudinile și abordările.

La eveniment a fost pre-

Reamintim că Republica Moldova a aderat la Declarația Universală a Drepturilor Omului la 28 iulie, 1990.

Lilia STRÎMBANU,
Facultatea „Jurnalism și Științe ale Comunicării”,
USM

❖ CpDOM

Prevenirea fenomenului torturii – un obiectiv comun

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova în colaborare cu Centrul de Drept Căușeni au organizat două mese rotunde în regiune, cu ge-

La eveniment au participat primari ai diferitor localități din Anenii Noi, Căușeni și Ștefan Vodă, reprezentanți ai organelor de poliție, pro-

tații Instituției Naționale a Ombudsmanului. La fel, în luările sale de cuvînt, i-au informat pe cei prezenți despre activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii și a Consiliului consultativ pe parcursul anului 2009, despre vizitele de monitorizare a locurilor de detenție și, respectiv, despre întocmirea rapoartelor în urma vizitelor de monitorizare.

Ombudsmanul s-a arătat deschis pentru colaborare, vrînd să afle care ar fi aportul avocaților parlamentari pentru crearea unui parteneriat eficient și în special contribuția lor în înlăturarea cazurilor de tortură și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante din locurile de detenție. Una din prioritățile avocaților parlamentari este crearea parteneriatelor eficiente cu APL, APC și societatea civilă.

Solicitat să prezinte informații despre cazurile de tortură din Ștefan Vodă, procurorul raionului, dl Tofan, a relatat că în 2009 nu a fost în-

registrară nici un caz de tortură. Însă în anii 2007-2008, au fost depuse 15 plîngerii, care nu s-au soldat cu declanșarea urmăririi penale din lipsă de probe. Totodată, întrebat care sînt cauzele de aplicare a torturii, procurorul raionului a menționat lipsa de profesionalism a colaboratorilor de poliție, impunerea de a da mărturie și chiar răzbunarea.

La finele întrunirilor, ombudsmanul a punctat un șir de recomandări care sînt bine venite la elabora-

ținerea tinerilor din mediul rural, a propune Ministerului Educației să modifice programa disciplinei „Noi și Legea”, de asemenea, s-a propus ca la astfel de întruniri să fie prezenți și comunitatea clericală etc.

Mesele rotunde desfășurate la Căușeni și Ștefan Vodă fac parte dintr-un șir de activități, grație proiectului „Susținerea pentru consolidarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii” în conformitate cu prevederile Protocolului opți-

nericul: „Constituirea parteneriatelor în prevenirea și combaterea torturii și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante”. Evenimentele s-au desfășurat pe data de 24 noiembrie și 7 decembrie curent în Căușeni și, respectiv, Ștefan Vodă.

Scopul meselor rotunde a fost inițierea unui parteneriat în prevenirea fenomenului torturii între avocații parlamentari și factorii de decizie din regiune implicați în combaterea acestui flagel.

curaturii, cadre didactice, precum și societatea civilă, iar la masa rotundă din Ștefan Vodă a fost prezent și preotul care slujește în biserica din raion. Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a fost reprezentat de avocatul parlamentar Anatolie Munteanu și de juristul Alexandru Popa.

În cadrul ambelor ședințe de lucru, reprezentanții Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova au făcut o prezentare amplă a activi-

rea planului de acțiuni pentru 2010-2011, între care: informa populația, în special a tinerii generații, despre drepturile și obligații sale, măsuri necesare pentru profilactica și sus-

onal la Convenția împotriva Torturii (OPCAT) cu susținerea financiară a Consiliului Europei și Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD).

Asigurarea dreptului la un proces echitabil încă lasă de dorit

În pofida unor progrese obținute pe parcursul ultimilor ani, sistemul judiciar din Moldova înregistrează în continuare restanțe la capitolul respectării standardelor internaționale ale unui proces echitabil și a drepturilor persoanelor implicate în procesul de judecată, fie ele inculpați, victime sau martori. De unde reticența cetățenilor față de justiție în general și față de reprezentanții acesteia în particular. Aceasta este una din principalele constatări ale raportului final al Programului OSCE de monitorizare a proceselor de judecată în Republica Moldova.

Ca stat participant al OSCE din 1992, RM a acceptat, ca măsură de sporire a încrederii, prezența observatorilor la procesele de judecată. În acest sens, Igor Dolea, membrul Consiliului Superior al Magistraturii, a menționat că monitorizările nu reprezintă o imixtiune în sistemul judecătoresc, ci vin să contribuie la eficientizarea acestuia. Ca argument la cele spuse, raportul nu conține niciun nume al judecătorilor, procurorilor, avocaților sau altor actori implicați în proces. „Nu este necesar de a pune nume în joc, este vorba doar de constatarea unei probleme. OSCE nu vine a condamna pe cineva, ci pentru a susține reformele dintr-un stat”, a subliniat expertul.

În urma analizei efectuate de observatori, în decursul a 2 ani în instanțele de judecată din Chișinău și partea de sud-est a țării s-au depistat un șir de neregularități privind condițiile instituționale, prestația

profesională a participanților la proces, precum și drepturile inculpatului, ale victimelor și martorilor în cadrul unui proces echitabil. Astfel, s-a constatat că 62% din cazurile vizate au fost amânate, ceea ce duce nemijlocit la violarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Cel mai monitorizat a fost dreptul la un proces public. Numărul mic al sălilor de ședință și preferințele unor judecători constituie principalele cauze ale numărului mare de ședințe desfășurate în birourile judecătorilor, ceea ce restrânge dreptul publicului de a asista la ședințele de judecată. Alt aspect este disponibilitatea informației despre ședințe. Monitorii au remarcat un progres important la acest capitol, totuși calitatea anunțurilor plasate pe panourile de informație lasă de dorit. Dreptul de a fi judecat de o instanță independentă și imparțială continuă să fie prejudiciat de practica comunicării separate a părților cu judecătorul imediat înainte de ședință sau după, asta în pofida adoptării încă din 2007 a deciziei de a interzice asemenea comunicări, iar Curțile de Apel și Curtea Supremă de Justiție deliberază asupra câtorva cauze simultan, ceea ce trezește suspiciuni cu privire la corectitudinea hotărârilor. La capitolul dreptul judecării în mod echitabil a cauzei, s-au atestat câteva încălcări evidente, cum ar fi: întreruperea avocaților apărării de către judecători și acordarea de preferință procurorilor în detrimentul avocaților. Unii judecători continuă să se

implice activ în interogarea părților. Dreptul la prezumția de nevinovăție a fost încălcat în cazurile în care judecătorii își permiteau comentarii neadecvate în adresa părților, iar procurorii numeau inculpatul

„criminal”. Prezumția de nevinovăție este afectată și de continuitatea încetșării sau ținerii inculpaților în cuștile metalice în timpul procesului. Cît privește dreptul la asistența juridică și dreptul de a dispune de înlesnirile necesare, au fost remarcate multe cazuri când avocații au venit prost pregătiți sau au fost foarte pasivi în apărare, în special cei din oficiu. În plus, în instanțele de judecată din Chișinău a continuat practica dubioasă de numire a avocaților cu puțin timp înainte de ședință. Totuși Nadejda Hriptievschi, consultant legal, a evidențiat că în regiunea de sud-est o asemenea practică nu a fost atestată.

Probleme serioase întâmpină și garantarea dreptului la un interpret. Astfel în instanțele din Chișinău doar în 2% din cele necesare a fost pus la dispoziție un interpret. Alte aspecte negative sînt calitatea

colul unor incidente între participanți. Monitorii au atestat un șir de deficiențe organizaționale. Astfel, întârzierile de peste 30 de minute sînt mai degrabă o regulă decît o excepție, cel mai frecvent fiind cauzate de procuror sau avocat. De cele mai multe ori, aceștia nu oferă o explicație și nici judecătorul nu le cere să o facă. Aceasta duce la reducerea respectului cetățenilor față de instanțele de judecată. Amînările se datorează, în mare parte, absenței martorilor, dar au fost atestate și cazuri când procurorii sau avocații nu se prezentau timp

de câteva ședințe în instanță, ceea ce este un exemplu elocvent pentru întreaga societate.

I. Oboroceanu a evidențiat că unii participanți la proces nu au o conduită profesională, vorbesc la telefon, fac glume nepotrivite, presează martorii, iar judecătorul nu reacționează.

„Ceea ce ne demonstrează acest raport este lipsa de etică a participanților, iar primul pas pentru îmbunătățirea situației este schimbarea de comportament”, a concluzionat acesta.

Experții au propus un set de recomandări în scopul reformării sistemului judiciar,

printre care: sporirea profesionalismului participanților la proces, automatizarea proceselor de înregistrare a dosarelor, revizuirea standardelor de etică, examinarea imediată a cazurilor de tortură sau tratament inuman și degradant, impunerea unor sancțiuni administrative pentru întârzieri. Henrikas Mickevicius, directorul executiv al Institutului de Monitorizare a Drepturilor Omului, a ținut să menționeze că pentru sistemul judiciar din Moldova în prim-plan se plasează problema de infrastructură, „aceasta se vede din bugetul alocat, clădirile destinate instanțelor și în acest sens sînt necesare foarte multe eforturi ale statului”.

La eveniment a fost prezent și ministrul Justiției, Alexandru Tănase. El a subliniat că cea mai mare problemă a Republicii Moldova în acest domeniu este restabilirea încrederii populației în dreptatea justiției. „Proiectele ce vizează reformarea sistemului de justiție urmează a fi discutate în Parlament. Fără aceste reforme și edificarea unui sistem judiciar profesionist și funcțional, RM nu are un viitor european”, a încheiat Tănase.

Programul de Monitorizare a Proceselor de Judecată a fost elaborat de Misiunea OSCE în Moldova în parteneriat cu Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului.

Lilia STRÎMBANU,
Facultatea „Jurnalism și Științe ale Comunicării”,
USM

Ultima tentativă de alegere a șefului statului a eșuat

Luni, 7 decembrie, a eșuat cea de-a doua și ultima tentativă de alegere a șefului statului. Marian Lupa, singurul candidat în cursa prezidențială, a acumulat doar 53 de voturi din cele 61 din 101 deputați parlamentari.

Partidul Comuniștilor (PCRM), care a trecut în opoziție după alegerile parlamentare din 29 iulie, a refuzat să participe la alegerile prezidențiale și a părăsit sala de ședințe. Aceștia au așteptat rezultatele alegerii într-o sală aparte. Alegerile au fost urmărite doar de trei deputați comuniști, care sînt membri ai comisiei pentru alegerea președintelui. Liderul fracțiunii, Maria Postoico, a declarat de la tribuna Parlamentului că Alianța desfășoară o politică antisocială, încalcă Constituția, iar comuniștii „nu vînd Patria și nu vor permite acest lucru nimănui”. „Ar fi o trădare față de popor, față de alegători, față de țară, dar și față de sine înșăși să votăm pentru candidatura propusă din partea Alianței pentru Integrare Europeană”, a spus Postoico.

AIE va rămîne intactă

Liderii Alianței pentru Integrare Europeană promit ca vor rămîne uniți în continuare, chiar dacă președintele țării nu a fost ales astăzi. Mai mult decît atît, ei spun că decizia comuniștilor de a boicota scrutinul prezidențial îi determină să-și intensifice eforturile în realizarea angajamentelor asumate. „Alianța a făcut tot ce a intenționat și ce a putut să facă, iar responsabilitatea pentru declanșarea anti-

cipatelor revine celor care astăzi nu au votat”, a declarat liderul PD, Marian Lupa.

„Vreau să le spun celor din PCRM să nu creadă că noi de astăzi nu ne vom continua angajamentele pe care ni le-am asumat. Le vom continua cu o intensitate și mai mare. Argumentele lor invocate astăzi sînt sterile. De fapt, i-a deranjat unitatea noastră în implementarea angajamentelor asumate. Noi vom reuși, iar cei care încearcă să pună obstacole nu vor avea nicio șansă. Acum ca niciodată urmează să fim mai uniți, în acțiune și în responsabilități”, a declarat premierul Vlad Filat.

Majoritatea parlamentară consideră că responsabilitatea pentru alegeri revine opoziției comuniste care nu a votat, iar Alianța a făcut tot ce a putut pentru a le evita.

Mihai Ghimpu nu vrea anticipate

Mihai Ghimpu, Președintele interimar, declară cu tot dinadinsul că alegeri anticipate nu vor avea loc. Ghimpu pledează pentru modificarea Constituției, astfel încît președintele țării să poată fi ales cu votul a 50+1 deputați. Potrivit lui Ghimpu, comuniștii nu vor ajunge la scopul propus și alegerile parlamentare anticipate nu vor avea loc. El a spus că astfel Parlamentul intenționează să depășească criza politică actuală.

De remarcat că săptămîna trecută Mihai Ghimpu a semnat decretul de constituire a comisiei pentru reforma constituțională. El a

propus elaborarea unui pachet de modificări în Constituție, în special la prevederile referitoare la procedura de alegere a președintelui. El consideră că este oportun ca legea să fie modificată prin referendum național, pentru a depăși criza politică și a nu admite noi alegeri parlamentare anticipate.

Un deputat comunist părăsește formațiunea

Vladimir Țurcan deputatul Partidului Comuniștilor, cel care din start a cerut colegilor săi de fracțiune să voteze pentru șeful statului, a declarat că vî părăsi grupul parlamentar. Motivul – „decizia de luni nu este prima greșeală a PCRM din 2009 și nu mai este posibil, în acest partid, să mai fie promovate ideile de păstrare a statalității”. Precizăm că Vladimir Țurcan nu este membru de partid.

Momentan, potrivit legislației, președintele interimar, spicherul Mihai Ghimpu, este obligat să dizolve Parlamentul și să numească data noilor alegeri parlamentare. Totodată, Parlamentul poate fi dizolvat o singură dată pe an, adică după 16 iunie 2010. Avînd în vedere campania electorală, care durează cel puțin 45 de zile, alegerile parlamentare ar putea avea loc abia spre toamna anului viitor. Termenul limită pentru dizolvarea legislativului și numirea datei alegerilor anticipate nu este indicat în legislație.

S. C.

A crescut numărul șomerilor în Moldova

A crescut numărul șomerilor în Moldova cu 27,5 mii mai mult decît în trimestrul III al anului 2008, arată datele Biroului Internațional al Muncii. Șomajul a afectat într-o proporție mai mare bărbații – 65,4% din totalul numărului de șomeri, la fel și persoanele din mediul urban – 58,6%.

Rata șomajului la nivel de țară a înregistrat valoarea de 5,7%, fiind mai ridicată față de trimestrul III a anului 2008 (3,6%).

Disparități semnificative s-au înregistrat între rata șomajului în mediul urban – 7,5%, față de mediul rural – 4,3%. În rândurile tinerilor (15-24 ani) rata șomajului a constituit 16,5%.

În categoria de vîrstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea 12,8%.

Menționăm că populația ocupată a constituit peste 1250,5 mii persoane, micșorându-se cu 4,5% față de trimestrul III a anului 2008. Ca și în cazul populației active, nu au fost înregistrate disparități pe sexe (50,8% bărbați și 49,2% femei) în timp ce pe medii s-au înregistrat diferențe mai mari (44,2% mediul urban și 55,8% mediul rural).

Politele medicale mai ieftine în 2010

Guvernul a aprobat recent proiectul de lege cu privire la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală. Potrivit acestuia, politele medicale vor costa circa 2500 de lei, cu 160 de lei mai puțin față de acest an. Ministrul Sănătății spune că ieftinirea este cauzată de scăderea contribuțiilor, dar și a salariului mediu pe economie.

Polița medicală va costa 2478 de lei, cu 160 de lei mai puțin decât în acest an. Totodată, noul proiect de lege prevede ca serviciile medicale de urgență și asistența medicală primară să fie gratuite pentru toată populația. „Pentru prima dată de la 2003 încoace, toate serviciile de asistență medicală de urgență și primară vor fi integral achitate de Fondul de Asigurări în Medicină. Asta înseamnă că toată populația are posibilitatea să aibă acces la asistența primară și de urgență, a declarat Vladimir Hotineanu, ministrul Sănătății.

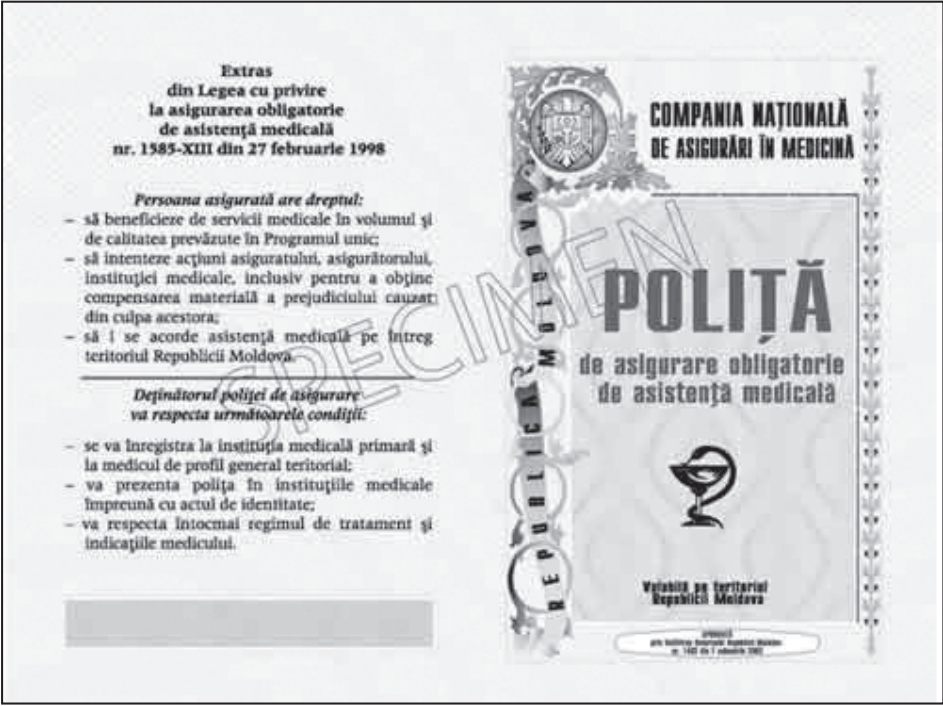
Persoanele care vor cumpăra polița medicală în primele trei luni ale anului vor beneficia de o reducere de 50 la sută, iar deținătorii de cote agricole vor putea cumpăra polița de asigurare medicală doar cu 25% din suma totală, ceea ce constituie 619 lei. „Sînt recomandările Organizației Mondiale a Sănătății ca statul în condiții de criză să ajute anumite pături ale societății, iar

agricultorii reprezintă una dintre cele mai sărace categorii de la noi, a subliniat Vladimir Hotineanu.

Potrivit ministrului, scăderea costului polițelor nu va afecta salariile angajaților în siste-

mul în condiții de criză să ajute anumite pături ale societății, iar agricultorii reprezintă una dintre cele mai sărace categorii de la noi”, a spus ministrul Sănătății.

„Să nu devină peste noapte toți agricul-

tori”, a remarcat premierul Vlad Filat, la ședința Guvernului. Ministrul Sănătății a dat asigurări că acest lucru nu se va întâmpla pentru că persoanele respective vor trebui să prezinte acte de la primarii că dețin cote agricole.

Pentru angajați, prima de asigurări obligatorii va constitui și în acest an 7 la sută din salariu, cîte 3,5% pentru patron și angajator.

Bugetul fondurilor de asigurări obligatorii pentru asistența medicală pentru anul 2010,

aprobat de curînd de Guvern, constituie 3,3 milioane de lei. Pentru a intra în vigoare, bugetul urmează a fi adoptat de către Parlament.

În anul 2009, polița de asigurări medicale a costat 2638 de lei.

A fost majorată și indemnizația la nașterea primului copil

Executivul a aprobat și proiectul de Lege privind asigurările sociale. Acesta prevede un adaos de trei sute de lei la indemnizația primită la nașterea primului copil care va fi de 1700 de lei, și de 2000 de lei la nașterea fiecărui copil următor pentru susținerea familiilor tinere, a specificat Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

De asemenea, în anul viitor, va crește cu 5 la sută indemnizația lunară pentru creșterea copilului cu vîrsta de pînă la 3 ani plătită persoanelor asigurate. Iar ajutorul de deces a fost ridicat pîna la 1000 de lei.

„Trebuie să facă copii toți cei care pot face, pentru că avem o problemă demografică. Majorarea indemnizațiilor este doar un prim pas. Acum Guvernul lucrează asupra unei noi abordări de susținere a tinerei familii. Pentru ca nașterea să fie o bucurie, vom depune eforturi de acum încolo”, a spus ministrul.

Pensiile vor fi indexate începînd cu 1 aprilie proporțional creșterii prețurilor de consum, cu 4,65 la sută.

Contribuțiile sociale din salarii vor rămîne de 23,6 la sută.

În total, bugetul asigurărilor sociale va constitui în 2010 puțin peste 8 milioane de lei, cu 6 la sută mai mult decât în 2009.

S. C.

Cronica polițistă

17 persoane învinuite de fabricarea valutei false

Recent, Procuratura mun. Chișinău a expediat în judecată cauza penală în privința a 17 persoane învinuite de fabricarea în scopul punerii în circulație și punerea în circulație a valutei străine false utilizate pentru efectuarea plăților, acțiuni săvîrșite de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.

au pregătit și programele speciale computerizate de fabricare a bancnotelor cu valoarea nominală de 500 ruble ale Federației Ruse și cu valoarea nominală de 100 grivne ucrainenești false în scopul punerii în circulație a acestora.

Infractorii cu vîrste cuprinse între 20 și 68 ani riscă o pedeapsă de pînă la 15 ani închisoare.

Fostul ministru de Interne a fost citat în calitate de martor

Fostul ministru al Afacerilor Interne, Gheorghe Papuc, a fost citat pentru a fi audiat la Procuratura Generală.

Ex-ministrul va fi audiat de procurorii secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale în cadrul a 2 cauze penale pornite: pe faptul evenimentelor din 7 aprilie, precum și pe faptul acțiunilor factorilor de decizie ai Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”, în noaptea de 7 spre 8 aprilie curent.

Reieșind din faptul că mulți polițiști nu au putut fi identificați, deoarece purtau cagule pe față, Procuratura a decis investigarea efectivului de comandă al Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”, care au ordonat ieșirea în piață, au scăpat de sub control situația și au tolerat reținerile masive.

În cadrul acestei cauze penale au fost audiați polițiștii din BPDS „Fulger”.

Potrivit procurorilor, pe cauzele penale respective au mai fost audiați: Valentin Zubic, Ghenadie Cosovan, Andrei Șumleanski, Petru Corduneanu, ex-comisarul mun. Chișinău Vladimir Botnari.

Potrivit procurorilor, pe parcursul anilor 2004-2009, grupul criminal organizat a fabricat și a pus în circulație bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA și 1000 ruble ale Federației Ruse false, în proporții deosebit de mari, totodată

au pregătit și programele speciale computerizate de fabricare a bancnotelor cu valoarea nominală de 500 ruble ale Federației Ruse și cu valoarea nominală de 100 grivne ucrainenești false în scopul punerii în circulație a acestora.

Infractorii cu vîrste cuprinse între 20 și 68 ani riscă o pedeapsă de pînă la 15 ani închisoare.

Fostul ministru de Interne a fost citat în calitate de martor

Fostul ministru al Afacerilor Interne, Gheorghe Papuc, a fost citat pentru a fi audiat la Procuratura Generală.

Ex-ministrul va fi audiat de procurorii secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale în cadrul a 2 cauze penale pornite: pe faptul evenimentelor din 7 aprilie, precum și pe faptul acțiunilor factorilor de decizie ai Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”, în noaptea de 7 spre 8 aprilie curent.

Reieșind din faptul că mulți polițiști nu au putut fi identificați, deoarece purtau cagule pe față, Procuratura a decis investigarea efectivului de comandă al Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”, care au ordonat ieșirea în piață, au scăpat de sub control situația și au tolerat reținerile masive.

În cadrul acestei cauze penale au fost audiați polițiștii din BPDS „Fulger”.

Potrivit procurorilor, pe cauzele penale respective au mai fost audiați: Valentin Zubic, Ghenadie Cosovan, Andrei Șumleanski, Petru Corduneanu, ex-comisarul mun. Chișinău Vladimir Botnari.

Pînă în prezent la Procuratură au fost depuse 105 plîngeri legate de rele tratamente și aplicarea torturii în urma evenimentelor din aprilie. Pe baza acestor plîngeri au fost inițiate 35 de cauze penale, în judecată fiind trimise 4 dosare în privința la 7 colaboratori de poliție, urmînd ca în scurt timp să mai fie deferite justiției încă 10 cauze penale.

3 cauze penale pe faptul falsificării ștampilei Inspecției de Stat în Construcții

În urma verificării demersului Inspecției de Stat în Construcții, Procuratura mun. Chișinău a pornit trei cauze penale pe faptul falsificării ștampilei, a concluziei și a semnăturii persoanei cu funcții de răspundere din cadrul Inspecției.

În urma controlului efectuat, procurorii au stabilit că în iulie 2009 Primăria mun. Chișinău a eliberat la 5 persoane autorizație de construcție privind reconstrucția apartamentelor ultimilor, pe care a fost aplicată ștampila Inspecției de Stat în Construcții falsă.

În alt caz, s-a depistat că în august 2009 a fost recepționat un obiect imobil nelocativ după reconstrucția acestuia, în baza unor acte false.

În aceeași perioadă a fost recepționat un alt obiect după reconstrucții, în procesul-verbal de recepție finală fiind falsificate semnăturile și amprenta ștampilei Inspecției de Stat în Construcții.

Urmărirea penală a fost pornită pe semnele componenței de infracțiune prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal – confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, a imprimatelor și ștampilelor false.

L-a costat viața pentru că i-a stat în calea unui tînr

Prin sentința judecătorească Edineț, Scutari A. a fost condamnat la 13 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Potrivit sentinței, tînrul în vîrstă de 20 ani, fiind în stare de ebrietate, în plină noapte a snopit în bătai un bătrîn de 71 ani care după părerea lui îi stătea în cale.

Loviturile cu pumnii și picioarele s-au dovedit a fi foarte grave și victima a decedat pe loc.

Acțiunile tînrului au fost calificate conform art.145 alin.

(2) Cod penal – omor intenționat cu deosebită cruzime asupra unei persoane de vîrstă înaintată.

Sentința cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Cu taxiul – la saună

Un bărbat de 39 ani riscă pînă la 7 ani închisoare pentru proxenetism.

Potrivit procurorilor, bărbatul este învinuit de faptul că în toamna anului curent a îndemnat 5 tinere de a se deplasa în diferite localuri din mun. Chișinău pentru a acorda servicii sexuale contra plată.

Obținînd consimțămîntul tinerelor, învinuitul a organizat de mai multe ori deplasarea lor cu automobilul său personal în saunele din capitală, unde fetele acordau servicii sexuale contra plată.

Pentru acordarea serviciilor sexuale, clienții se achitau cu bărbatul, transmițîndu-i diferite sume de bani.

Ancheta în cazul deflagrației de Hramul Chișinăului continuă

Ancheta în cazul exploziei din 14 octombrie în Piața Marii Adunări Naționale continuă, în lucru fiind cîteva versiuni, investigarea cărora ne va permite stabilirea persoanelor implicate în organizarea și producerea deflagrației, a declarat Procurorul General Valeriu Zubco.

Potrivit Procurorului General, ancheta se desfășoară conform planului, în prezent fiind deja efectuate, într-un laborator din Belarus, expertiza ADN-urilor depistate pe unele fragmente, precum și alte investigații de acumulare a probelor. Tot într-un laborator performant din Minsk urmează să fie efectuate și expertiza fragmentelor grenadei RG-42, care potrivit anchetei a fost utilizată pentru producerea deflagrației.

„Crima va fi descoperită, deoarece există dorința de a depista persoanele care au organizat-o. Dar cazul este foarte complicat, necesită timp și din aceste considerente nu putem urgenta desfășurarea anchetei”, a menționat Valeriu Zubco.

La 14 octombrie în timpul manifestărilor consacrate Hramului orașului Chișinău, în apropierea Arcului de Triumf din Piața Marii Adunări Naționale, persoane neidentificate au declanșat explozia unei grenade de luptă, model „RG-42”. În urma deflagrației au avut de suferit peste 40 de persoane.

• La solicitarea cititorilor

Care este procedura de efectuare a expertizei medicale a vitalității

Conform Instrucțiunii privind modul de stabilire a invalidității, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 688 din 20 iunie 2006, expertiza medicală a vitalității este efectuată în baza cererii în scris a persoanei respective sau a reprezentantului ei legal, adresată președintelui consiliului

cazuri dificile, expertizarea se va efectua în comun cu specialiștii consiliilor de expertiză medicală a vitalității de nivel republican.

În procesul expertizării trebuie să se țină cont de următorii factori medicali, psihologici, sociali, habituali și profesionali:

nosticul privind activitatea social-profesională;

- posibilitatea adaptării sociale;
- necesitatea protecției sociale;
- vârsta etc.

Consiliile de expertiză medicală a vitalității studiază minuțios corectitudinea înde-

rea documentelor. Indiferent de caracterul bolii sau al deficienței anatomice, consiliile de expertiză medicală a vitalității efectuează minuțios controlul clinic și funcțional al persoanei expertizate. În scopul stabilirii obiective a stării de sănătate și a gradului de reducere a funcționalității organismului, ei folosesc datele anamnezei, datele obiective - statutul clinico-funcțional la momentul expertizării, particularitățile individuale ale pacientului, probele investigațiilor paraclinice. La luarea deciziei privind gradul de pierdere a capacității de muncă și stabilirea termenului pentru viitoarea reexpertizare se țin cont de datele examenului clinic și de gradul de reducere a funcției organului sau organelor afectate, rezultatele investigațiilor de laborator și instrumentale, datele supravegherii în dinamică a pacientului, eficiența tratamentului de reabilitare efectuat, prognoza tratamentului de reabilitare.

Decizia despre recunoașterea unei persoane ca fiind invalidă sau privind refuzul stabilirii invalidității este adoptată de către consiliile de expertiză medicală a vitalității în componență deplină. Consiliile de expertiză medicală a vitalității examinează, în comun cu consiliile medicale consultative ale instituțiilor medico-sanitare, persoanele cărora li s-a retras sau li s-a diminuat gradul de invaliditate, la solicitarea în scris a acestora, cu argumentarea deciziei luate.

plinirii fișei de trimitere și a altor documente prezentate de persoana supusă expertizării. Dacă în documentele prezentate se depistează formulări incorecte sau dacă investigațiile clinice și paraclinice sînt insuficiente, pacientul este trimis la instituția medico-sanitară respectivă pentru reperfecta-

primar de expertiză medicală a vitalității respectiv. La cerere se anexează fișa de trimitere la consiliile de expertiză medicală a vitalității pentru expertizare (F - 088/e). Consiliul primar teritorial de expertiză medicală a vitalității este constituit din trei medici: chirurg, terapeut, neurolog. În

- caracterul bolii și, în special, consecințele ei;
- gradul de dereglare a funcției;
- eficacitatea tratamentului și măsurilor de reabilitare aplicate;
- starea mecanismelor compensatorii;
- pronosticul clinic și pro-

UE va oferi țărilor sărace între 1 și 3 miliarde de euro ca ajutor în materie de climă

Această finanțare urmează să fie finalizată cu ocazia unui summit european programat joi și vineri la Bruxelles, în condițiile în care conferința internațională privind clima începe la Copenhaga.

Dacă la Copenhaga se va ajunge la un acord internațional, el va intra în vigoare începînd din 2013.

Dar un text ambițios depinde și de acordarea unui ajutor imediat (denumit „fast start”) pentru țările sărace aferent anilor 2010, 2011 și 2012, pentru a le stimula încă de pe acum din punct de vedere financiar să facă față provocării climatice, dorește UE.

Proiectul documentului, care urmează a fi adoptat în cursul summitului european, precizează: „Acordul de la Copenhaga trebuie să conțină dispoziții referitoare la un ajutor imediat după (reuniunea de la) Copenhaga, începînd din 2010”.

„UE solicită țărilor dezvoltate să își anunțe contribuțiile pentru un asemenea ajutor”, iar „UE este dispusă să contribuie cu un ajutor imediat de cel puțin X miliarde de euro pentru perioada 2010 - 2012”, adaugă versiunea provizorie a textului.

Cotidianul german, citînd surse diplomatice, susține că UE va propune între „1 și 3 miliarde de euro”.

Ajutorul care trebuie acordat țărilor sărace în vederea unei dezvoltări economice slab poluante și a unei adaptări la consecințele dezastruoase ale schimbării climatice este una dintre marile provocări ale negocierilor de la Copenhaga, care trebuie să ducă la semnarea unui acord internațional dincolo de 2012, data la care expiră acordul de la Kyoto.

UE a stabilit la 100 de miliarde de euro pe an nevoile internaționale de finanțare pentru a sprijini țările cele mai

sărace să facă față efectelor încălzirii climatice între 2013 și 2020.

Cel mai înalt oficial al Națiunilor Unite în domeniul cliimei, Yvo de Boer, consideră totodată că „țările bogate trebuie să pună la dispoziție ajutoare imediate de cel puțin zece miliarde de dolari” pe an pînă în 2012.

Pînă în prezent, UE nu și-a cifrat contribuția imediată pentru perioada 2010 - 2013 și nici pe cea pe care o va solicita începînd cu 2013, în cazul unui acord la Copenhaga.

Șefii de stat și de guvern vor sublinia în această săptămînă că „reuniunea de la Copenhaga constituie o ocazie istorică” pentru ajungerea la un acord „mondial, complet și substanțial”.

„Acordul trebuie să stabilească un proces al cărui obiectiv este finalizarea, în primele șase luni după conferința de la Copenhaga, a unui acord cu valoare juridică obligatorie care să intre în vigoare la 1 ianuarie 2013”, potrivit unui proiect de text comun.

„UE își reiterează oferta condiționată de a trece la o reducere de 30 la sută pînă în 2020 față de nivelul din 1990, cu condiția ca și alte țări dezvoltate să se angajeze la reduceri de emisii comparabile și ca țările în curs de dezvoltare să contribuie într-o manieră adecvată conform responsabilităților și capacităților respective”, vor mai stabili ei.

UE s-a angajat deja la o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în proporție de 20 la sută pînă în 2020.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Vrem să știm care sînt atribuțiile avocatului parlamentar pentru cazurile de încălcare a drepturilor constituționale ale omului.

Un grup de petiționari din Chișinău

Conform Legii cu privire la avocații parlamentari, în situațiile în care se constată unele încălcări ale drepturilor petiționarului, avocatul parlamentar prezintă organului sau persoanei cu funcții de răspundere respective ale cărei decizii sau acțiuni (inacțiuni), după părerea sa, încalcă drepturile și libertățile constituționale ale omului un aviz care va conține recomandări privind măsurile ce urmează a fi luate pentru repunerea imediată în drepturile încălcate a petiționarului și încunoștințează despre acestea petiționarul. În cazul în care avocatul parlamentar nu este de acord cu măsurile întreprinse, el este în drept să se adreseze organului superior pentru luarea măsurilor de executare a recomandărilor cuprinse în aviz. În activitatea sa de prevenire a torturii și a altor tratamente și pedepse crude, inumane sau degradante, avocatul parlamentar prezintă autorității sau persoanei cu funcție de răspundere corespunzătoare recomandările sale în vederea ameliorării comportamentului față de persoanele private de libertate, a condițiilor de deținție și a prevenirii torturii. În cazul în care avocatul parlamentar nu este de acord cu măsurile întreprinse, el este în drept să se adreseze unui organ ierarhic superior pentru luarea măsurilor corespunzătoare în vederea executării recomandărilor cuprinse în avizul său și/sau să informeze opinia publică, inclusiv să divulge numele persoanelor autorizate să acționeze în numele acelei autorități. În baza rezultatelor examinării cererii, avocatul parlamentar, de asemenea, este în drept:

a) să adreseze în instanța de judecată o cerere în apărarea intereselor petiționarului ale cărui drepturi și libertăți constituționale au fost încălcate;

b) să intervină pe lîngă organele corespunzătoare cu un demers pentru intentarea unui proces disciplinar sau penal în privința persoanei cu funcții

de răspundere care a comis încălcări ce au generat lezarea considerabilă a drepturilor și libertăților omului;

c) să intenteze proces administrativ împotriva persoanelor care au săvîrșit contravenția prevăzută la articolul 174¹⁹ din Codul cu privire la contravențiile administrative;

d) să sesizeze persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile asupra cazurilor de neglijență în lucru, de încălcare a eticii de serviciu, de tăgădnare și birocrațism.

În baza analizei datelor privind încălcarea drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor și în baza rezultatelor examinării cererilor, precum și în urma efectuării vizitelor preventive în locurile unde se află sau se pot afla persoane private de libertate, avocatul parlamentar este în drept:

a) să prezinte Parlamentului propuneri în vederea perfecționării legislației în vigoare în domeniul asigurării drepturilor și libertăților omului;

b) să remită autorităților publice centrale și locale obiecțiile și propunerile sale de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor, la îmbunătățirea activității aparatului administrativ.

În cazul în care se constată încălcări în masă sau grave ale drepturilor și libertăților constituționale ale omului, avocatul parlamentar are dreptul să prezinte un raport la una din ședințele Parlamentului, precum și să propună instituirea unei comisii parlamentare care să cerceteze aceste fapte. De asemenea, avocații parlamentari au dreptul să sesizeze Curtea Constituțională în vederea controlului constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și dispozițiilor Guvernului, asupra corespunderii lor principiilor general acceptate și actelor juridice internaționale cu privire la drepturile omului.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:

Adresa:

(decembrie 2009, nr. 47(306))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dimigal & Co”, pentru data de 24 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a IM „ICE Cream & Co” privind încasarea datoriei. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Befito-Grup”, pentru data de 24 decembrie 2009, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Fructalia” privind încasarea datoriei. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dimec Impex”, pentru data de 24 decembrie 2009, ora 10.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Țîmplarul” privind încasarea datoriei. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Optimed și Com” cu sediul în Chișinău, bdul Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 3, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Lexconsult”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Aliona Roșca**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Aliona Roșca**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Gh. Muntean**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Efras**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **A. Catană**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Dumsilprod” cu sediul în Ungheni, str. Ion Neculce nr. 27, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rodal S”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ștefan Niță**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Coceanji Vladimir, pentru data de 25 ianuarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea reclamantei Coceanji Maria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Daria Sușchevici**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Butnaru Alexandru, pentru data de 25 ianuarie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Cozma Vasile, Cozma Natalia către Butnaru A. și Ciudin S. privind încasarea prejudiciului moral și material.

Judecător **Daria Sușchevici**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ciudin Sergiu, pentru data de 25 ianuarie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Cozma Vasile, Cozma Natalia către Butnaru A. și Ciudin S. privind încasarea prejudiciului moral și material.

Judecător **Ig. Vornicescu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Crețu Nicolae, pentru data de 22 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Crețu Violeta privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **V. Negru**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pîslaru Margareta, pentru data de 23 decembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de intervenient principal pe cauza civilă la acțiunea cet. Cravenco Natalia privind compensarea bunurilor represașilor politici.

Judecător **Nina Arabadji**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gabor Ioan, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Gabor Svetlana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Cornelia Vârlan**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gabor Ioan, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Gabor Svetlana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Busuioc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Diaconița Igor, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Diaconița Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Aliona Roșca**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Valmez-Lux” pe adresa bdul Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 73, bir. 220, pentru a lua cunoștință de hotărîrea motivată, adoptată la 18.11.2009 pe cauza civilă nr. 2e-10687/2009 intentată la cererea ICS „Fison” SRL privind încasarea datoriei de 2487,5 lei.

Judecător **Aliona Roșca**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Radaro-Com” SRL, pentru data de 23 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea IM „Elita-5-Altepi” SRL privind încasarea sumei de 6040,18 lei.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Pelaso Tur” cu sediul în Chișinău, str. Lev Tolstoi nr.44, apt. (of.) 4, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Euroasig Grup”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Crasnostan Andrei Mihail, a.n. 01.01.1982, pentru data de 21 ianuarie 2010, ora 9.00 la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea înaintată de Sirbu Irina privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

Judecător **L. Pruteanu**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tabacari Valentina, pentru data de 25 ianuarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Tabacari Boris privind înlăturarea obstacolelor.

Judecător **Oxana Robu**

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Klimidis Vasileios, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 10.20, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ludmila Ciuhrii**

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Brusnic Vitalie, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Alexandru Negru**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Gancear**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Farincom”, pentru data de 28 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Repost Com” privind încasarea datoriei.

Arși de vii pentru că nu aveau bani

Crimă odioasă la Soroca! Doi pensionari au fost bătuți cu bestialitate de patru indivizi necunoscuți cu cagule pe cap. Aceștia cereau de la cei doi concubini o sumă mare de bani și pentru că bătrînii nu o aveau, au fost bătuți, legați de mîini și de picioare, stropiți cu spirt și aprinși. Ambele victime au ajuns la spital, iar medicii sînt rezervați în ceea ce privește șansele de supraviețuire a celor doi pacienți. Domnul Simion Secrii povestește că în seara cu pricina stătea în casă cu concubina sa, la un moment dat au tăbărit peste ei patru indivizi cu cagule pe cap. „Erau îmbrăcați în negru, pînă și mîinele erau acoperite cu mînuși”, a povestit bărbatul poliștilor. El a spus că inițial țîlharii au scos un cuțit și i-au amenințat cu răfuiala cerîndu-le bani mulți, pe care bătrînii, evident, nu-i aveau. Pentru că nu au avut de unde să le dea bani, cei patru i-au bătut cu bestialitate pe bătrîni. Indivizii nu s-au orprit aici și au continuat să maltrateze victimele. Domnul Simion și concubina sa au fost legați cu bandă adezivă de mîini și de picioare, după care au fost stropiți cu spirt. Pentru a le înmulți chinurile, criminalii le-au dat foc celor doi bătrîni. Aceștia au reușit să scape cu viață pentru că banda adezivă

zbate între viață și moarte în același spital. Femeea a suferit arsuri pe 90 la sută din suprafața corpului. Medicii care îi îngrijesc sînt rezervați în ceea ce privește șansele de supraviețuire a celor doi pacienți. Domnul Simion Secrii povestește că în seara cu pricina stătea în casă cu concubina sa, la un moment dat au tăbărit peste ei patru indivizi cu cagule pe cap. „Erau îmbrăcați în negru, pînă și mîinele erau acoperite cu mînuși”, a povestit bărbatul poliștilor. El a spus că inițial țîlharii au scos un cuțit și i-au amenințat cu răfuiala cerîndu-le bani mulți, pe care bătrînii, evident, nu-i aveau. Pentru că nu au avut de unde să le dea bani, cei patru i-au bătut cu bestialitate pe bătrîni. Indivizii nu s-au orprit aici și au continuat să maltrateze victimele. Domnul Simion și concubina sa au fost legați cu bandă adezivă de mîini și de picioare, după care au fost stropiți cu spirt. Pentru a le înmulți chinurile, criminalii le-au dat foc celor doi bătrîni. Aceștia au reușit să scape cu viață pentru că banda adezivă

cu care au fost legați s-a topit. Femeia, în agonia stresului și a durerilor provocate de arsuri, a reușit să alerge după ajutorul vecinilor care au alertat imediat poliția.

Șocați de întîmplarea din mahala

Vecinii povestesc cu groază despre întîmplarea din mahalaua lor și nu pot înțelege cum au ajuns țîlharii în casa celor doi după bani știind că vecinii lor nu au de unde să-i aibă. „A venit alergînd, era toată arsă, țîpa îngrozitor și a chemat după ajutor, am înțepenit cînd am văzut-o”, povestește vecina familiei Secrii. Femeia spune că imediat a alertat poliția și a început să plîngă cînd a fost rugată să povestească ce a văzut cînd a intrat în casa celor doi concubini. „Era toată vînată de bătaie, îi curgea sînge din nas și din gură și era toată arsă de foc. El era legat de mîini și de picioare pînă la genunchi. Era tare pîrlit... ca și dînsa și, de asemenea, bătut măr”, a mai povestit vecina îngrozită. Vecinii spun că asemenea tra-

gedii nu s-au mai întîmplat în localitatea lor și acum vor sta în propria casă cu frica în sîn. „Cine știe cine sînt ei, ce planuri au și pe cine vor ataca data viitoare. Dacă erau mascați, cum să-i prinzi dacă nici măcar nu i-au văzut la față”, a mai adăugat unul din vecini.

Două victime – niciun suspect

Organele de poliție din Soroca au inițiat o anchetă penală pe acest caz. Deocamdată, investigațiile operative efectuate nu s-au soldat cu vreun rezultat. Nu există reținuți și nici măcar suspecți în comiterea acestei crime. Dacă vor fi prinși, cei patru vor fi judecați pentru țîlhărie și tentativă de omor.

Reamintim că recent, în capitală, a avut loc un caz similar. Indivizi mascați au intrat în casă și au maltratată stăpînii cu fierul de călcat. Atunci hoții au sustras o sumă impunătoare de bani și un kg de aur.

Laura DUMBRAVĂ

Aniversări

Valeriu Ciuntu, judecător Criuleni – 55 de ani

Mult stimat Valeriu Ciuntu,

Popasul aniversar la care ați ajuns evidențiază tot mai mult deosebitele calități care conferă personalității dumneavoastră alura unei persoane demne de admirație, care prin asiduitate, cinste, perseverență, profesionalism a atins culmi înalte.

...și pentru că o zi din acest început de iarnă este specială pentru dumneavoastră, vă adresăm și noi sincere și calde cuvinte de felicitare.

Vă dorim multă sănătate, bucurii de la cei dragi, deplină revelație sufletească, noi împliniri și succese pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Iurie Malanciuc**, lector universitar, catedra „Teoria și istoria dreptului” Facultatea de Drept USM; **Marcel Lungu**, magistrul în drept, lector universitar catedra „Drept al antreprenoriatului” Facultatea de Drept USM; **Viorica Caduc**, judecător Briceni; **Elena Dimina**, președintele judecătoriei Vulcănești; **Ira Polișciuc**, judecător Leova; **Cristina Chepte**, judecător Sîngerei; **Dan Dubcovetchi**, judecător Slobozia; **Ion Busuioc**, președintele judecătoriei Centru; **Gheorghe Scutelnic**, președintele CA Bălți; **Nichifor Corochii**, judecător Edineț; **Sergei Dimitriu**, judecător Botanica; **Victor Ababii**, procuror, șef al Secției securitate internă din cadrul Aparatului Procurorului Genral.

Mult stimat omagiat, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile pe nobilul tărâm al justiției.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască pe deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Meridian juridic

Președintele sîrb dat în judecată pentru că a băut șampanie la stadion

Încălcarea legii „împotriva violenței și atentarea la bunele moravuri în timpul întîlnirilor sportive” îl aduce pe liderul sîrb Boris Tadić în sala de judecată.

Mai exact, președintele, împreună cu alți oficiali sîrbi, urmează să compară pe 1 decembrie în fața unui judecător, deoarece a deschis o sticlă de șampanie la finalul meciului care a calificat Serbia la Campionatul mondial de fotbal din 2010.

Poliția a depus plîngere împotriva președintelui Boris Tadić, șefului Asociației sîrbe de fotbal, Tomislav Karadžić, și a ministrului Sporturilor, Snezana Samardzic-Markovico.

Acuzația care li se aduce este că au deschis o sticlă de șampanie în incinta stadionului Steaua Roșie Belgrad, după victoria echipei sîrbe de fotbal împotriva României.

În cazul în care președintele Tadić și ceilalți acuzați vor fi găsiți vinovați, aceștia riscă o amendă cuprinsă între 300 și 500 de euro sau chiar 60 de zile petrecute în spatele gratiilor.

Legea privind prevenirea violenței în sport, numită și „legea antihuliganii”, vizează stoparea incidentelor din timpul meciurilor, interzicerea vînzării sau consumului de alcool pe stadioane sau în alte locații sportive.

Tadić a declarat că este dispus să plătească amenda dacă va fi declarat vinovat.

Suporter francez, ucis de huliganii sîrbi

Serbia s-a confruntat, în ultimele luni, cu violențe greu de imaginat în timpul evenimentelor sportive.

Cel mai recent exemplu al răutății huliganilor îl constituie moartea lui Brice Taton, un suporter al echipei Toulouse care a murit după ce a fost agresat de un grup de fani ai grupării Partizan Belgrad.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 2480

Topul alimentelor care creează dependență

Zahărul nu este singurul vinovat de crearea dependenței de un anumit produs alimentar, sînt de părere specialiștii în nutriție, deși cei mai mulți dintre noi am spune că dulciurile sînt singurele alimente care provoacă dependență. În ziua de azi, mai toate produsele alimentare conțin zahăr, de la banala pâine, pînă la o delicioasă prăjitură de ciocolată. Diferitele arome și aditivi din alimente au rolul de a stimula centrul plăcerii de la nivelul creierului. Mai mult, sarea și grăsimile au rolul de a activa receptorii de la nivelul papilelor gustative, iar acestea au rolul de a mări intensitatea plăcerii de a mânca. În plus, și simțul olfactiv are un rol important în apariția dependenței de un anumit aliment. Astfel, aroma unui aliment este transmisă către creier, de unde este generat un mesaj de plăcere, iar tot ceea ce ne face plăcere îl repetăm ori de cîte ori avem ocazia.

Ciocolata ocupă un loc fruntaș printre alimentele care creează dependență. Specialiștii în nutriție recomandă evitarea acestui aliment, deoarece are un conținut ridicat de zahăr, iar persoanele care au un nivel crescut de zahăr în sînge riscă să se îmbolnăvească de diabet și să devină obeze. Medicii recomandă

ciocolata neagră amăruie, deoarece gustul specific taie riscul de dependență.

Popcornul are un conținut ridicat de aditivi, care au rolul

de a crea dependență. Nutriționiștii recomandă să evităm alegerea popcornului pe care îl pregătim în mai puțin de 5 minute, și anume cel special pentru microunde. Motivul? Este nesănătos pentru organism, putînd duce chiar la apariția cancerului. Mai bine alegeți floricele din piață și pregătiți-le singuri acasă.

Înghetata – o nebulie, indiferent de anotimp. Totuși nutriționiștii spun că înghețata de vanilie, simplă, fără nici un fel de glazură sau de topping, este cea mai

sigură, iar riscul de a deveni dependenți de acest tip de aliment este unul redus. Cafeaua, bogată în cafeină, creează dependență. Nutriți-

studii, consumul regulat de gogoși, costiță, cîrnați ieftini, hamburgeri și prăjituri cu ciocolată poate deveni un substitut pentru procurarea fericirii,

astfel că persoana care le mănîncă zilnic devine de-a dreptul dependentă. Doctorul Paul Kenny, cercetător la Institutul de Cercetare Scripps din Florida, a efectuat un test pe șoareci. „Organismul reacționează similar la consumul de alimente nesănătoase și la cel de droguri. Îți pierzi controlul. Este dependență tipică”, a spus Kenny despre consumul de alimente nesănătoase. Cercetătorul a împărțit, soarecii în trei grupuri,

unora dîndu-le cantități normale de mîncare sănătoasă, altora cantități mici de mîncare nesănătoasă și celor din cel de-al treilea grup, mîncare nesănătoasă la discreție. Rezultatele au arătat că în cadrul primelor două grupuri nu s-au constatat efecte secundare. Însă în cazul șoarecilor care au avut mîncare de tip fast-food la discreție s-a constatat o diferență, fiind stimulată acea parte a creierului unde există centrul plăcerii, aceștia manifestîndu-se ca și cum erau toxicomani.

oniștii spun că substanța este din familia alcaloidelor, care activează eliberarea de dopamină, o moleculă ce se află la originea senzației de plăcere. Pentru a evita efectele negative ale consumului excesiv de cafea, precum tahicardia, medicii ne recomandă cel mult trei cești de cafea pe zi.

Fast-foodul, la fel de periculos ca și heroina

Mîncarea de tip fast-food creează o dependență la fel de puternică precum cea dată de heroină, sînt de părere cercetători americani. Potrivit unor

Caleidoscop

Coralii își pot schimba sexul

La diverse specii de animale și plante, indivizii își pot schimba sexul pentru a supraviețui unor condiții dificile de mediu, arată un studiu recent. Atunci cînd resursele de apă sînt reduse, femele de corali devin masculi, a descoperit cercetătoarea Yossi Loya de la Universitatea din Tel Aviv, Israel.

În cazul acestei specii, masculii au șanse mai mari de supraviețuire, avînd nevoie de mai puțină energie și fiind mai rezistenți. Cînd perioada extremă trece, fosta femele revin la stadiul inițial.

Coralii sînt o specie de animale ce prezintă una dintre caracteristicile plantelor: își petrec întreaga viață adultă în același loc, fără a se deplasa. Astfel, atunci cînd resursele de hrană sînt limitate, ei nu pot să migreze în căutarea de noi zone abundente în hrană, ci trebuie să supraviețuiască acolo unde sînt, explică studiul.

De aceea, adaptarea evolutivă a acestei specii este transformarea femelelor în masculi, care sînt mai rezistenți și au nevoie de mai puțină hrană. Descoperirea ar putea ajuta eforturile de repopulare a coralilor, una dintre speciile afectate de încălzirea globală.

Mamă și mireasă la 11 ani: O fetiță din Bulgaria a născut chiar în ziua nunții sale

O fetiță de 11 ani din Bulgaria, una dintre cele mai tinere mame din lume, a născut chiar în ziua în care se căsătorea cu iubitul ei.

Kordeza Zhelyazkova, din Sliven, Bulgaria, era încă îmbrăcată în rochia de mireasă cînd a ajuns la spital, unde a născut-o pe Violeta, un bebelus, de aproape 2, 5 kilograme.

Pozînd mîndră în fața camerelor de filmat cu copilul în brațe, tînăra mamică a declarat că nu se mai joacă acum cu jucării pentru că are o nouă jucărie – fetița ei.

„Este ciudat să fii mamă și să ai un bebeluș. Obişnuiam să mă joc cu jucăriile mele, dar acum ea este noua mea jucărie. Este atît de frumoasă! Violeta este copilul meu și eu trebuie să-l cresc. Nu mă mai duc la școală – sînt mamă acum”, a spus presei mama minoră.

Kordeza, care a rămas însărcinată la numai două săptămîni după ce a împlinit 11 ani, a petrecut noaptea în spital împreună cu micuța Violeta, iar apoi s-a întors la biserică pentru a se căsători cu iubitul ei, Jeliasko Dimitrov (19 ani).

Între timp, tatăl copilului riscă 6 ani de închisoare pentru întreținerea raporturilor sexuale cu minori. Tînărul a recunoscut că este înspăimîntat. El a povestit că nu a planuit să facă sex cu Kordeza și în niciun caz să facă un copil.

Cei doi s-au întîlnit întîmplător, cînd băiatul trecea pe lîngă școală și a scăpat-o din mîinile unor colegi care se luau de ea. Apoi, fata i-a propus o întîlnire și el a mărturisit că de atunci s-a îndrăgostit de ea. La mai puțin de o săptămînă după întîlnire, a fost concepută fetița lor.

Cea care a descoperit sarcina a fost bunica Kordezei, cea care a observat cum nepoata ei a luat foarte mult în greutate. „Este normal pentru fetele noastre să nască de tinere. Așa este tradiția noastră, însă eu nu vroiam asta pentru Kordeza, mă gîndeam că e prea mică”, a declarat bunica Dita, de 55 de ani.

Familiiile celor doi au pregătit o nuntă de 3 zile, conform tradiției rome, însă mireasa a intrat în travaliu cu o săptămînă mai devreme decît se așteptau medicii.

Ambele buni ale micuței Violeta vor avea de acum grijă de ea, iar tînăra mamă va primi din partea statului o alocație lunară de 70 de lire.

Vîrsta legală pentru consimțămînt în vederea întreținerii unui raport sexual este de 14 ani în Bulgaria.